

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 342/2011-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2011 prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti K., akciová spoločnosť, zastúpenej advokátom JUDr. Ľ. S., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 29R/4/2010-1377 zo 4. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti K., akciová spoločnosť, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti K., akciová spoločnosť, (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 29 R/4/2010-1377 zo 4. marca 2011 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 29 R/4/2010-1156 z 31. augusta 2010 povolil reštrukturalizáciu V., T. (ďalej len „dlžník“), a za správkyňu dlžníka počas reštrukturalizácie ustanovil Ing. K. R., T. (ďalej len „správkyňa“).

Sťažovateľka si v reštrukturalizačnom konaní prihlásila spolu štyri pohľadávky s príslušenstvom v celkovej sume 4 083 798,65 €. Pohľadávka evidovaná správkyňou pod č. 84/K-1 pozostáva zo zmluvnej pokuty v sume 1 991 635,13 € uplatnenej z dôvodu porušenia zmluvy o obchodnej spolupráci, ako aj z úrokov z omeškania v sume 919 930,80 € a z nákladov konania (vrátene exekučného konania) v sume 164 343,89 €. Druhá pohľadávka sťažovateľky zaevidovaná správkyňou pod č. 84/K-2 pozostáva zo zmluvnej pokuty v sume 331 939,19 € uplatnenej za porušenie licenčnej zmluvy a z úrokov z omeškania vyčíslených v sume 153 321,81 €. Aj ďalšia pohľadávka zaevidovaná správkyňou pod č. 84/K-3 pozostáva zo zmluvnej pokuty v sume 331 939,19 € uplatnenej zo strany sťažovateľky voči dlžníkovi za porušenie licenčnej zmluvy a z úrokov z omeškania v sume 153 321,81 €. Napokon pohľadávka zaevidovaná správkyňou pod č. 84/K-4 predstavuje náklady z uplatnenia si pohľadávok sťažovateľky voči dlžníkovi

v celkovej sume 37 366,83 €. Všetky uvedené pohľadávky prihlásené sťažovateľkou boli správkyňou v reštrukturalizačnom konaní popreté.

Sťažovateľka uviedla, že po preskúmaní návrhu reštrukturalizačného plánu dlžníka (ďalej len „plán“) schváleného veriteľským výborom 14. januára 2011 podala pred konaním schvaľovacej schôdze návrh na zmenu plánu, v ktorom žiadala o podrobnejšie vysvetlenie ustanovení plánu, najmä rozdelenia pohľadávok nezabezpečených veriteľov do troch skupín (do skupiny nezabezpečených veriteľov z oblasti verejného sektora, do skupiny nezabezpečených veriteľov z oblasti obchodného styku a do skupiny nezabezpečených veriteľov s uplatnenými úrokmi z omeškania, majetkovými sankciami a zmluvnými pokutami). Predložený plán podľa jej názoru nespĺňal požiadavky vyplývajúce z ustanovenia § 135 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“). Sťažovateľka vo svojom podaní namietala *„zloženie skupín v predloženej pláne ako zjavne nesprávne, odporujúce ustanoveniam ZKR a logike prihlasovanej pohľadávky, ktorá sa skladá z istiny a príslušenstva, pričom u oboch má jej veriteľ rovnaké právne postavenie (ten istý právny titul) a rovnaký ekonomický záujem (úhrada dlžnej sumy)“*.

Ďalej sťažovateľka namietala, že hodnota majetku dlžníka bola v návrhu plánu vyčíslená účelovo. Vychádzajúc z poisťnej zmluvy uzavretej dlžníkom s poisťovňou K., a. s., poukázala na poistenú hodnotu majetku dlžníka vyčíslenú na sumu 30 737 569 € a odborný odhad hodnoty pozemkov patriacich dlžníkovi vyčíslených na sumu 14 220 000 €. Podľa jej názoru dlžník *„ako predkladateľ plánu hodnotu majetku neurčil na základe objektívnych kritérií (znaleckým posudkom, odborným odhadom, cestou ponuky tretej osoby atď.), ale vlastným subjektívnym a účelovým odhadom bez reálneho základu.“* a tiež *„navrhol pre viac ako 200 veriteľov v skupine č. 2 nezabezpečených veriteľov z obchodného styku nižšie uspokojenie ako v prípade konkurzu. Podľa dlžníka by totiž v prípade vyhlásenia konkurzu suma určená na uspokojenie nezabezpečených veriteľov po plnom uspokojení zabezpečeného veriteľa predstavovala hodnotu 3,806 miliónov EUR, čo pri celkovej výške nezabezpečených veriteľov prihlásených do konania (4,924 miliónov*

EUR) predstavuje uspokojenie vo výške 77,31 % pre každú prihlásenú a zistenú pohľadávku a nie ako dlžník uvádza na strane č. 39 plánu hodnotu 43,04 %.“.

Sťažovateľka uvádza, že v schválenom pláne potvrdenom súdom je povýšený záujem určitých veriteľov a dlžníka nad záujmom sťažovateľky, pričom dlžník „zámerne a účelovo pripravil reštrukturalizačný plán s ekonomickými parametrami nezodpovedajúcimi skutočnosti, ale vytvárajúcimi priestor pre špekulatívnu reštrukturalizáciu iba na úkor jedného z veriteľov – sťažovateľa...“

Ak by bol na dlžníka vyhlásený konkurz, pravdepodobné uspokojenie sťažovateľa by bolo nepomerne väčšie ako v reštrukturalizácii pri zaradení jeho pohľadávky do skupiny 4. nezabezpečených veriteľov, pričom to potvrdzujú aj samotné údaje uvedené na str. 39 reštrukturalizačného plánu. Z predloženého výpočtu podľa priloženého dôkazu - tabuľky č. 1 vyplýva, že uspokojenie prihlásenej pohľadávky sťažovateľa vo výške 4.083.798, 65 EUR by dokonca v prípadnom konkurze bolo približne 42 % (41,44 %) z celkovej prihlásenej výšky pohľadávky, a teda vo výške 1.692.173, 88 EUR, pričom v reštrukturalizácii podľa schváleného plánu bude sťažovateľ uspokojený iba vo výške 0,5% z celkovej prihlásenej výšky pohľadávky, to zn. vo výške 20.418,99 EUR (aj to iba za situácie, že bude pohľadávka zistená). V konkurze by mal sťažovateľ podstatne vyššie uspokojenie ako v reštrukturalizácii podľa súčasného schváleného plánu. Z uvedeného je zrejmé, že schválený reštrukturalizačný plán preložený dlžníkom, nespĺňa podmienku reštrukturalizačného konania uvedenú v ZKR z dôvodu, že výška sťažovaného uspokojenia v reštrukturalizácii je výrazne nižšia v porovnaní s prípadným uspokojením v konkurze, za súčasného zistenia pohľadávok sťažovateľa v rámci incidenčného konania...

Zároveň dlžník ako predkladateľ plánu rozdelil pohľadávky na istinu a príslušenstvo len v prípade nezabezpečených veriteľov, pričom v prípade zabezpečených veriteľov sú istina ako aj príslušenstvo istiny zaradené do jednej skupiny, čím dal dlžník jasne najavo svoj zámer vylúčiť nezabezpečených veriteľov s uplatnenými úrokmi z omeškania, majetkovými sankciami a zmluvnými pokutami z uspokojenia ich pohľadávok bez ohľadu na ústavou garantovaný rovnaký obsah vlastníckeho práva a ústavou garantovanú rovnakú ochranu vlastníckeho práva...

Je zrejmé, že dlžník systematicky likvidoval možnosť sťažovateľa domôcť sa uspokojenia jeho pohľadávok tým, že najprv podal podnet správcovi na popretie pohľadávok sťažovateľa, aj keď mal vedomosť o tom, že časť pohľadávok je právoplatne a vykonateľné priznaná súdom a dokonca je začaté aj exekučné konanie. Týmto spôsobom zamedzil dlžník sťažovateľovi akýmkoľvek spôsobom ovplyvňovať budúcnosť sťažovateľových pohľadávok v rámci schôdze veriteľov a v rámci schvaľovacej schôdze, nakoľko sťažovateľ ako veriteľ popretej pohľadávky nemá hlasovacie právo v zmysle § 126 ods. 3 ZKR a § 146 ods. 5 ZKR.

Následne dlžník v rozpore so ZKR, v rozpore s Občianskym zákonníkom, s dobrými mravmi ako aj v rozpore s ústavou rozdelil pohľadávky nezabezpečených veriteľov na istinu a príslušenstvo, pričom pri zabezpečených veriteľoch toto rozdelenie nepoužil...

Zásadným nedostatkom reštrukturalizačného plánu sú tiež nezrovnalosti v súvislosti s reálnou hodnotou majetku, ktorá je zo strany predkladateľa plánu deklarovaná vo výške 11,2 miliónov EUR, pričom v podkladoch, ktoré získal sťažovateľ je zrejmé, že hodnota majetku dlžníka predstavuje čiastku vo výške 50 miliónov EUR...

Sťažovateľ predpokladal, že nie je prípustné, aby Okresný súd Trenčín pri zohľadnení všetkých vyššie vytykaných nedostatkov a nesprávností, ktoré sú v rozpore so zákonom, reštrukturalizačný plán potvrdil. Súd sa však podnetom sťažovateľa nezaoberal...

Je zrejmé, že súd napriek zrejším porušeniam ustanovení ZKR plán nezamietol, súd sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že boli hrubo porušené ustanovenia zákona v súvislosti s náležitosťami plánu a v súvislosti ustanoveniami o postupe pri príprave plánu.

Súd sa nezaoberal skutočnosťou, že nezabezpečení veritelia z obchodného styku budú uspokojení v menšom rozsahu, ako by boli uspokojení v prípade konkurzu.“

Sťažovateľka pritom poukázala na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 43 CoKR/18/11 z 23. marca 2011 v inej reštrukturalizačnej veci, ktorého kópiu k sťažnosti pripojila.

Porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy videla sťažovateľka v tom, že okresný súd napriek „zrejším nedostatkom reštrukturalizačného plánu“ a námietkam sťažovateľky tento plán potvrdil. Týmto plánom priznal dlžník

«vlastníckemu právu ostatných veriteľov vyššiu právnu ochranu ako vlastníctvu sťažovateľa, čím podľa názoru sťažovateľa značným spôsobom diskriminuje vlastnícke právo sťažovateľa... Dlužník sa „diskriminačným“ zámerom nijako netajil, keď aj na schvaľovacej schôdzi povýšil spoločný záujem ostatných veriteľov nad individuálny záujem sťažovateľa...».

K porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy malo podľa sťažovateľky dôjsť tým, že nedošlo k splneniu všetkých ústavou predpokladaných podmienok na vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckych práv a napriek tomu jej vlastnícke práva boli plánom obmedzené. Okresný súd tým *„pozbavil sťažovateľa bez akéhokoľvek zákonného podkladu vlastníckeho práva, keď potvrdil reštrukturalizačný plán, podľa ktorého veriteľom z obchodného styku patria ich pohľadávky vo výške 50 % a sťažovateľovi ako veriteľovi z obchodného styku patrí len 0,5 % jeho pohľadávky z dôvodu, že sa jedná o zmluvnú pokutu, a to aj napriek skutočnosti, že zmluvná pokuta bola priznaná sťažovateľovi súdom“*.

Sťažovateľka považovala základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy za porušené tým, že *„napriek zjavným rozporom v predloženom reštrukturalizačnom pláne a napriek skutočnosti, že uvedený reštrukturalizačný plán dlžníka je v rozpore s Ústavou a ZKR a obmedzuje sťažovateľove vlastnícke právo zásadným spôsobom bez zákonného podkladu, reštrukturalizačný plán dlžníka schválil“*. Keďže podľa názoru sťažovateľky priznal okresný súd potvrdením plánu ostatným veriteľom dlžníka lepšie postavenie ako sťažovateľke, došlo tým súčasne k porušeniu základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo spoločnosti K., akciová spoločnosť, vlastníť majetok garantované v článku 20 ods. 1, ods. 4 Ústavy, právo na súdnu a inú právnu ochranu garantované v článku 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy, právo na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru a právo na rovnosť účastníkov v konaní garantované v článku 47 ods. 3 Ústavy

bolo porušené postupom a rozhodnutím Okresného súdu Trenčín, spis. zn. 29 R/4/2010 zo dňa 04. 03. 2011, zverejneným v Obchodnom vestníku 48 B/2011 dňa 10. 03. 2011.

Uznesenie Okresného súdu Trenčín, spis. zn. zn. 29 R/4/2010 zo dňa 04. 03. 2011, zverejnené v Obchodnom vestníku 48 B/2011 dňa 10. 03. 2011 sa zrušuje.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie

a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej a tiež prípad, keď v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Ak teda ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

2.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy rovní.

Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a je potrebné posudzovať ich spoločne.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala, a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súd. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1

dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie vecí [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) z 21. februára 1975, séria A č. 18, s. 18, § 36]. Právo na spravodlivé prejednanie vecí zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Ústavnosť konania pred orgánom verejnej moci (vrátane súdov) predpokladá, že orgán verejnej moci koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom vytvorených prostriedkov na dosiahnutie účelu takýchto procesných postupov. Ústavný súd v tomto smere osobitne pripomína objektivitu takéhoto postupu orgánu verejnej moci. Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa, ako aj ničím nepodložená možnosť úvahy orgánu verejnej moci bez akýchkoľvek objektívnych limitov, ktoré sú vymedzené zákonnými spôsobmi zisťovania skutkového základu, prijať rozhodnutie (II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04, obdobne aj II. ÚS 9/00, III. ÚS 199/08).

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Okresný súd napadnutým uznesením č. k. 29 R/4/2010-1377 zo 4. marca 2011 potvrdil plán dlžníka prijatý schvaľovacou schôdzou veriteľov konanou 10. februára 2011 a súčasne rozhodol, že reštrukturalizácia dlžníka povolená uznesením okresného súdu č. k. 29 R/4/2010-1156 z 31. augusta 2010 sa končí.

Podstatou sťažovateľkiných námietok je jej nesúhlas s potvrdením plánu predloženého dlžníkom okresným súdom, pretože plán neprípustne zvýhodňuje niektorých veriteľov na úkor ostatných (konkrétne na úkor sťažovateľky) tým, že má v rámci reštrukturalizácie viesť k výrazne nižšiemu uspokojeniu sťažovateľky oproti ostatným veriteľom. Plán ďalej nespĺňa ani základné náležitosti požadované zákonom o konkurze a reštrukturalizácii a obsahuje nezrovnalosti o reálnej hodnote majetku dlžníka. Svoje námietky sťažovateľka formulovala s prihliadnutím na skutočnosť, že popretie ňou prihlásených pohľadávok správkyňou viedlo k vylúčeniu možnosti sťažovateľky ovplyvniť rozhodovanie o pláne na schôdzi veriteľov.

Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil ustanovením § 151 ods. 1 a § 153 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, pričom dospel k záveru, že návrh na potvrdenie plánu bol podaný so všetkými náležitosťami v zákonnej lehote. Súčasne skonštatoval, že všetci prítomní veritelia hlasovali na schvaľovacej schôdzi za prijatie plánu. Tieto skutočnosti si ústavný súd overil zo spisu vedeného okresným súdom vo veci reštrukturalizácie dlžníka a považuje ich za vecne správne.

Okresný súd sa v podstatnej časti odôvodnenia zaoberal otázkou, či existujú dôvody na zamietnutie plánu súdom podľa § 154 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Berúc na zreteľ námietky sťažovateľky podané na schvaľovacej schôdzi okresný súd najmä skúmal, či boli podstatným spôsobom porušené ustanovenia týkajúce sa plánu (t. j. o náležitostiach plánu, o postupe pri príprave plánu, ako aj o hlasovaní o pláne), ďalej či prijatie plánu bolo dosiahnuté podvodným konaním, prípadne poskytnutím osobitných výhod niektorému účastníkovi plánu, ako aj či plán nie je v podstatnom rozpore so spoločným záujmom veriteľov. K námietkam a návrhom sťažovateľky okresný súd vo všeobecnosti uviedol, že *„reštrukturalizačný plán možno chápať vo svojej podstate ako určitý právny úkon, zmluvu alebo dohodu medzi dlžníkom a jeho veriteľmi, ktorému je potrebné vo svojej podstate priznať širokú zmluvnú voľnosť. Súd v zásade nemôže neodôvodnene arbitrárne zasahovať do tejto zmluvnej voľnosti účastníkov plánu a je predovšetkým na veriteľoch a dlžníkovi akým spôsobom si upravujú vzájomné práva a povinnosti v rámci reštrukturalizačného plánu. Na to, aby súd reštrukturalizačný plán schválený všetkými veriteľmi prítomnými na schôdzi veriteľov oprávnenými hlasovať nepotvrdil, musí ísť o taký exces týkajúci sa práv alebo postavenia iba niektorého účastníka alebo niektorých účastníkov reštrukturalizačného plánu, ktorý dotknutý účastník súdu namieta a bez takejto námietky by muselo ísť o taký exces a porušenie ustanovení ZKR, ktorý by bol objektívne a bez akýchkoľvek pochybností právne neudržateľný.“*

Okresný súd sa vyjadril aj k postupu prípravy plánu, osobitne k postupu pri vybavení žiadosti sťažovateľky o podrobnejšie vysvetlenie ustanovení plánu a preradenie svojich pohľadávok do inej skupiny. Podľa názoru ústavného súdu okresný súd dôvodne konštatoval, že sa v procese jej prerokovania dlžník pomerne rozsiahlo k jej žiadosti vyjadril a nadväzne na to ju zamietol. Okresný súd sa pritom zaoberal námietkami sťažovateľky z hľadiska toho, či nedošlo k podstatným porušeniam zákona o konkurze a reštrukturalizácii, pričom na sťažovateľkou nastolené otázky predložil tieto relevantné odpovede:

„Po oboznámení sa súdu s opisnou časťou plánu v časti 7 dospel súd k záveru, že opis kritérií pre zaradenie pohľadávok do jednotlivých skupín je dostatočný, pričom samotnému súdu sú tieto kritériá zrejmé. Pokiaľ ide o námietku, že reštrukturalizačný plán neuvádza predpokladané upokojenie veriteľov v konkurze a v reštrukturalizácii v každej

skupine samostatne, súd uvádza, že v pláne je uvedené predpokladané uspokojenie veriteľov v jednotlivých skupinách v prípade reštrukturalizácie, pričom plán zároveň obsahuje aj údaj o predpokladanom uspokojení zabezpečených a nezabezpečených veriteľov v prípade konkurzu. Uspokojenie jednotlivých veriteľov v rámci konkurzu a reštrukturalizácie je tak z obsahu plánu zrejmé. To, že plán v rámci údajov o predpokladanom uspokojení veriteľov v jednotlivých skupinách v rámci reštrukturalizácie neobsahuje zároveň údaj o uspokojení nezabezpečených veriteľov v rámci konkurzu, ktorý je vždy rovnaký, súd nepovažuje za podstatné porušenie ustanovení ZKR. Súd preto tieto námietky vyhodnotil ako nedôvodné.

Veriteľ zároveň namietal rozdelenie pohľadávok jednotlivých veriteľov z obchodného styku na istinu, a na úroky a príslušenstvo, pričom namietal, že jedna pohľadávka, ktorá sa prihlasuje jednou prihláškou bola zaradená do dvoch rôznych skupín s rozdielnym uspokojením. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že ZKR pripúšťa v zmysle § 138 ods. 1 ZKR, za určitých podmienok pokiaľ ide o zabezpečeného veriteľa rozdelenie jednej pohľadávky prihlásenej jednou prihláškou do rôznych skupín. ZKR v žiadnom svojom ustanovení nevyklučuje rozdelenie nezabezpečenej pohľadávky tak, ako to v tomto prípade predpokladá reštrukturalizačný plán. Aj keď je to nezvyklé a doposiaľ sa súd s takýmto postupom nestretol, súd nevidí žiadny zákonný zákaz (dovolené je to čo nie je zákonom zakázané), aby v rámci plánu nemohli byť analogicky, podľa určitých kritérií rozdelené pohľadávky nezabezpečených veriteľov prihlásené jednou prihláškou do rôznych skupín s rôznym uspokojením, tým viac, ak by veritelia s tým súhlasili. Uvedené rozdelenie je navyše odôvodnené navrhovanou metódou reštrukturalizácie, ktorou je odpustenie úrokov z omeškania, majetkových sankcií a zmluvných pokút. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že táto námietka sa v podstate netýka zaradenia pohľadávok spoločnosti K., a. s. do príslušnej skupiny. Pohľadávky spoločnosti K., a. s. takto neboli rozdelené, ale všetky v plnej výške boli zaradené do príslušnej skupiny, ktorá bola vytvorená plánom, čo ZKR bez akýchkoľvek pochybností umožňuje a preto nebol dôvod na preradenie pohľadávky č. 1 tohto veriteľa do skupiny pohľadávok z obchodného styku, pričom veritelia, ktorých by sa táto námietka mohla týkať hlasovali za prijatie plánu a nemali voči tomu žiadne výhrady. Súdu nie je zrejmé ako by v prípade, že by všetci veritelia hlasovali za takýto reštrukturalizačný plán a žiadny z veriteľov by nemal voči tomu výhrady bez ďalšieho z tohto dôvodu zamietol reštrukturalizačný plán a spôsobil tak konkurz dlžníka v rozpore s

prejavenou vôľou veriteľov. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že nie je dôvod, aby boli aj pohľadávky v skupine pre nezabezpečených veriteľov z verejného sektora rozdelené na dve samostatné skupiny podľa daných kritérií (ako namietal veriteľ), nakoľko v oboch skupinách prípadne takto vytvorených by sa navrhovalo rovnaké uspokojenie. Vzhľadom na uvedené súd vyhodnotil túto námietku ako nedôvodnú.

Zároveň súd nepovažoval za dôvodné preradenie pohľadávok č. 2, 3, 4 do skupiny nezabezpečených veriteľov z oblasti verejného sektora. Ako z bodu 4.6. Licenčnej zmluvy, na ktorý sa veriteľ odvoláva vyplýva, predmetom uplatňovaného nároku má byť pokuta za údajné porušenie povinnosti dlžníka uzavrieť za účelom predaja zmluvných výrobkov a náhradných dielov zmluvu o obchodnej spolupráci len so spoločnosťou K., a. s. Z uvedeného vyplýva, že uvedené ustanovenie zabezpečuje výlučne záujmy spoločnosti K., a. s. a nie ostatných poskytovateľov licencie. Okrem toho toto ustanovenie zabezpečuje iba predaj zmluvných výrobkov a náhradných dielov a nie kúpu hlavných komponentov, ktorá má byť sankcionovaná uplatňovanou zmluvnou pokutou. Samotný záväzok dlžníka na odoberanie hlavných komponentov a exkluzivitu spoločnosti K., a. s. na ich dodávanie je zakotvený výlučne v zmluve o obchodnej spolupráci, ktorá je uzavretá iba medzi dlžníkom a spoločnosťou K., a. s. Z uvedeného súdu nie je zrejmé na základe akých právnych skutočností by prípadné vymoženie pokuty malo byť prímom do štátneho rozpočtu.

Podstatou ďalších námietok veriteľa K., a. s. je vo svojej podstate tvrdenie a preukazovanie skutočnosti, že uspokojenie veriteľov by bolo v prípade konkurzu lepšie. Pokiaľ ide o konkrétne podrobnosti námietok a ich vysvetlenie zo strany správcu súd odkazuje na žiadosť veriteľa K., a. s. na zmenu plánu a na vyjadrenie správcu v rámci rozpravy. V tejto súvislosti súd chce len poukázať na to, že k tvrdeniam o možnosti výhodnejšieho speňaženia majetku dlžníka v konkurze veriteľ nepredložil žiadne relevantné a nepochybniteľné dôkazy, ktorými by preukázal svoje tvrdenia. Od výšky poistenia napríklad bez ďalšieho nemožno vyvodzovať reálnu hodnotu majetku. Okrem toho v prípade schválenia reštrukturalizačného plánu veriteľmi, súd v zásade nemá dôvod vykonávať dokazovanie o tom, či by bolo uspokojenie veriteľov v konkurze lepšie a podľa svojej úvahy bez ďalšieho rozhodnúť o zamietnutí plánu v rozpore s prejavenou vôľou veriteľov. ZKR dokonca totiž nevylučuje, aby uspokojenie niektorých veriteľov alebo aj všetkých bolo v

rámci reštrukturalizácie horšie, nakoľko táto skutočnosť môže byť daná aj záujmom veriteľov na zachovaní prevádzky dlžníka.“

Ústavný súd nepovažuje za opodstatnený názor sťažovateľky, že okresný súd pri rozhodovaní o potvrdení plánu nevzal do úvahy jej námietky a „pravdepodobne sa nimi vôbec nezaoberal“, keďže citovaná časť odôvodnenia svedčí o opaku tohto jej tvrdenia. Pritom zo žiadneho ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii nevyplýva, že pri rozhodovaní o návrhu na potvrdenie plánu je všeobecný súd povinný skúmať opodstatnenosť všetkých pripomienok na zmenu plánu predložených pred konaním schvaľovacej schôdze veriteľov, ako aj stanoviska vyjadreného žiadateľom o zmenu plánu na schôdzi veriteľov. Všeobecný súd je povinný tieto námietky a návrhy skúmať len v súvislosti s tým, či sú dané dôvody na zamietnutie plánu podľa § 154 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, prípadne (v rámci súdneho dohľadu) aj s prihliadnutím na to, či bol naplnený niektorý z dôvodov, pre ktorý je súd v rámci svojho dohľadu v zmysle § 131 zákona o konkurze a reštrukturalizácii povinný zastaviť reštrukturalizačné konanie a začať konkurzné konanie.

V predloženom prípade okresný súd dospel k záveru o neexistencii takých dôvodov, ktoré by odôvodňovali zamietnutie plánu súdom podľa § 154 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, pričom ústavný súd tento záver okresného súdu hodnotí ako dostatočne odôvodnený, a teda aj ústavne udržateľný. Z hľadiska dodržania ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii podľa ústavného súdu neobstojí ani argumentácia sťažovateľky v tom smere, že plán neprípustne zvýhodňuje niektorých veriteľov na úkor sťažovateľky, pretože rozdelenie prihlásených pohľadávok do jednotlivých skupín bolo vykonané správkyňou podľa vopred stanovených kritérií vyplývajúcich z použitej metódy v zmysle § 135 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V tomto ohľade možno prisvedčiť právnomu názoru okresného súdu, že zákon o konkurze a reštrukturalizácii nevyklučuje, aby uspokojenie niektorých veriteľov bolo v rámci reštrukturalizácie horšie ako v rámci konkurzu. Správnosť tohto výkladu nepriamo vyplýva aj zo zakotvenie práva účastníkov plánu nesúhlasiacich s plánom domáhať sa určenia neúčinnosti plánu voči tomuto účastníkovi podľa § 157 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Inými slovami plán môže

byť prijatý a všeobecným súdom potvrdený aj vtedy, ak sa účastník plánu (pokiaľ ide o uspokojenie jeho pohľadávok) dostane do horšieho postavenia, v akom by bol bez prijatia plánu; takýto účastník plánu má len zachované právo domáhať sa voči svojej osobe neúčinnosti plánu, toto právo však môže využiť len obmedzene v lehote 15 dní od zverejnenia uznesenia o potvrdení plánu.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že plán zavádza rozdielnu mieru uspokojenia príslušenstva zistených pohľadávok (t. j. úroku z omeškania, majetkových sankcií a zmluvných pokút) zabezpečeného veriteľa oproti miere uspokojenia pohľadávok tohto druhu nezabezpečených veriteľov, ústavný súd uvádza, že už zo samotnej podstaty reštrukturalizačného konania vyplýva, že miera uspokojenia veriteľov v rôznych skupinách môže byť rozdielna. Z potvrdeného plánu taktiež vyplýva záver, že v prípade vyhlásenia konkurzu by pohľadávky zabezpečeného veriteľa (vrátane príslušenstva) boli pravdepodobne uspokojené úplne, a to práve z dôvodu, že ide o pohľadávky zabezpečené predovšetkým záložnými právami k nehnuteľnostiam. Táto skutočnosť odôvodňuje odlišný (hoci sťažovateľkou oponovaný) spôsob uspokojenia pohľadávok zaradených v skupine zabezpečených veriteľov a ani ústavný súd nepovažuje postup okresného súdu, ktorý v tejto otázke nevidel dôvod na zamietnutie plánu, za rozporný so zákonom o konkurze a reštrukturalizácii.

Okresný súd sa osobitne venoval aj otázke dôsledkov popretia sťažovateľkiných pohľadávok, k čomu uviedol toto:

„Súdu je zrejmé, že v prípade, ak by tento veriteľ pohľadávky nemal popreté, pravdepodobne by hlasoval v príslušnej skupine proti prijatiu reštrukturalizačného plánu, pričom vzhľadom na výšku uspokojenia vo výške 0,5 % v danej skupine by pravdepodobne bolo možné očakávať lepšie uspokojenie uvedeného veriteľa v rámci konkurzu ako v rámci reštrukturalizácie a teda, súd by nemohol nahradiť súhlas v tejto skupine a musel by zamietnuť reštrukturalizačný plán. Ako popretý veriteľ sa zároveň nemôže domáhať neúčinnosti plánu. Z uvedeného je zrejmé, že postavenie uvedeného veriteľa by bolo v prípade, že jeho pohľadávky budú zistené v konkurze lepšie ako v reštrukturalizácii. V tejto súvislosti sa súd zaoberal otázkou či možno konštatovať, že bolo odňaté právo tohto

veriteľa konať pred súdom, a teda právo na spravodlivý proces a či prijatie plánu nebolo dosiahnuté podvodným konaním.

Súd poukazuje na to, že popieranie pohľadávok je plne v kompetencii správcu, pričom spoločnosť K., a. s. voči konkurznému súdu nevzniesla žiadnu námietku, ktorou by namietala účelové popretie jeho pohľadávky zo strany správcu, poprípade podvodné konanie, na základe ktorej by bol povinný sa touto otázkou prejudiciálne zaoberať. Vzhľadom na to, že veriteľ si túto námietku neuplatnil, pričom mal možnosť, súd dospel k záveru, že nemohlo byť a nebolo veriteľovi odňaté právo konať pre súdom. Súd totiž nemá dôvod z vlastnej iniciatívy, nebodaj proti vôli veriteľa, čo súd nemôže taktiež vylúčiť, prejudiciálne skúmať postavenie veriteľa v reštrukturalizačnom konaní, ktoré tento pred konkurzným súdom nesporuje. Rozhodovanie o popretých pohľadávkach prináleží totiž predovšetkým do právomoci súdu v príslušnom incidenčnom konaní.

Pri rozhodovaní o potvrdení reštrukturalizačného plánu súd zohľadňoval aj skutočnosť, že pohľadávky veriteľa K., a. s. nemusia byť v príslušných incidenčných konaniach zistené. Pričom v takom prípade by neprijatie reštrukturalizačného plánu bolo v zásadnom rozpore so záujmami väčšiny veriteľov, ktorí hlasovali za reštrukturalizačný plán.“

K námietke sťažovateľky o účelovom popretí ňou prihlásených pohľadávok správkyňou so zámerom neprihliadať na ne v reštrukturalizačnom konaní ústavný súd konštatuje, že sama sťažovateľka nekonkretizuje, v čom tento účelový postup spočíva a najmä aké ustanovenie zákona o konkurze a reštrukturalizácii správkyňa svojím postupom porušila, prípadne si ho nesprávne vyložila a v dôsledku toho nesprávne postupovala. Ústavný súd súčasne poukazuje na už citovanú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, že v konaní pred okresným súdom nevzniesla námietku o účelovom popretí jej pohľadávok. Z vyžiadaného spisu okresného súdu, ako aj z príloh predložených sťažovateľkou k sťažnosti ústavný súd nezistil, že pohľadávky sťažovateľky neboli popreté na základe konkrétnych dôvodov svedčiacich o ich spornosti, prípadne spôsobom nezodpovedajúcim zákonu o konkurze a reštrukturalizácii. Ani vyhodnotenie pohľadávky sťažovateľky zaevidovanej správkyňou pod č. 84/K-1 ako spornej nesignalizuje prvky arbitrárnosti vzhľadom na v tom čase prebiehajúce konanie o zrušení rozhodcovského rozhodnutia

vedené pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 32 Cb 36/2009. Opísanú aplikáciu zákona o konkurze a reštrukturalizácii okresným súdom považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľnú. Navyše bolo zistené, že sťažovateľka vo vzťahu k popretým pohľadávkam podala incidenčné žaloby o určenie právneho dôvodu a výšky popretých pohľadávok, o ktorých bude rozhodnuté v príslušných súdnych konaniach. Sťažovateľka, teda pokiaľ ide o popretie svojich pohľadávok správkyňou, využila dostupný prostriedok ochrany svojich práv. V prípade zistenia popretej pohľadávky v incidenčnom konaní bude mať podľa § 158 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii sťažovateľka právo požiadať v prípade zaradenia jej pohľadávok do nesprávnej skupiny aj o doplatenie rozdielu, ak by bola ako veriteľ popretej pohľadávky ukrátená.

K tej časti argumentácie, v ktorej sťažovateľka odkazuje na uznesenie krajského súdu sp. zn. 43 Co KR/18/11 z 23. marca 2011, ústavný súd pripomína svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky [resp. jeho plénu a kolégiám (ďalej len „najvyšší súd“)], keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (mutatis mutandis I. ÚS 17/01). Preto, ak všeobecné súdy zaujímajú vo vzťahu k určitej otázke rôzne právne názory, nemožno v takomto postupe vidieť porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže zaujatie stanovísk k výkladu zákonov a iných než ústavných predpisov je vo výlučnej kompetencii najvyššieho súdu (III. ÚS 376/09). Ústavný súd navyše považuje skutkovú aj právnu situáciu v oboch prípadoch za rozdielnú, pretože v prípade riešenom krajským súdom bolo zamietnutie reštrukturalizácie odôvodnené zistením podstatného rozporu so spoločným záujmom veriteľov – osobitne s majoritným veriteľom, ktorého pohľadávka bola čo do právneho dôvodu a vymáhateľnosti zistená, zatiaľ čo pohľadávky v sťažovateľkinom prípade boli čo do právneho dôvodu popreté. Práve táto rozdielnosť prípadov sa odrazila aj v závere odôvodnenia sťažovateľkou napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd prízvukoval potrebu zohľadniť skutočnosť, že pohľadávky sťažovateľky nemusia byť v príslušných incidenčných konaniach zistené

a v takom prípade by neprijatie reštrukturalizačného plánu bolo v zásadnom rozpore so záujmami väčšiny veriteľov hlasujúcich za reštrukturalizačný plán.

Vo vzťahu k uvedenému ústavný súd zdôrazňuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Ústavný súd nie je ani opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle judikatúry ústavného súdu by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju konštantnú judikatúru, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu vychádzajúci z aplikácie konkrétnej právnej úpravy v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (m. m. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, IV. ÚS 66/2011). Ústavný súd rovnako zdôrazňuje, že podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 46 ústavy možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Ústavný súd nezistil existenciu skutočností nasvedčujúcich tomu, že by namietané uznesenie okresného súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, pretože okresný súd postupoval v súlade so zákonom o konkurze a reštrukturalizácii prihliadajúc na účel a zmysel právnej úpravy a aplikovateľných právnych inštitútov vyplývajúcich z použitého

zákona. Rovnako tak ústavný súd nenachádza ani žiadnu príčinnú súvislosť medzi napadnutým konaním okresného súdu a základným právom zakotveným v čl. 46 ods. 2 ústavy, pretože uznesením okresného súdu nebola preskúmaná zákonnosť žiadneho rozhodnutia orgánu verejnej správy. Z okolností posudzovaného prípadu je zjavné, že žiadne rozhodnutie správkyne či rozhodnutie veriteľov pri schvaľovaní plánu nemožno považovať za rozhodnutie orgánu verejnej správy. Ústavný súd nevidel ani relevantnú súvislosť medzi sťažovateľkou namietaným porušením základného práva na rovnosť účastníkov v konaní pred súdmi podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a postupom okresného súdu, pretože tento sa pri svojom rozhodovaní zaoberal všetkými relevantnými námietkami sťažovateľky prednesenými v procese schvaľovania plánu. Skutočnosť, že sa sťažovateľka s právnym názorom uvedeným v napadnutom uznesení nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresného súdu svojím vlastným.

2. 2 K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

V súvislosti s namietaným porušením označených práv ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, I. ÚS 150/09), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ústavy (čl. 11 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu), ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce

z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení týchto základných práv by bolo možné uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Sťažovateľka videla porušenie svojho základného práva na vlastníctvo najmä v tom, že okresný súd sa pri vydaní napadnutého rozhodnutia neriadil princípmi zákazu diskriminácie a rovnosti v súvislosti s ochranou jej vlastníckeho práva, následkom čoho ju svojim rozhodnutím mal pozbaviť „*bez akéhokoľvek zákonného podkladu*“ vlastníckeho práva len z dôvodu, že išlo o zmluvnú pokutu.

S prihliadnutím na potrebu uplatňovania materiálneho prístupu pri ochrane základných práv a slobôd sa ústavný súd zaoberal aj otázkou ústavnej akceptovateľnosti namietaného zásahu do sťažovateľkinho vlastníckeho práva napadnutým uznesením okresného súdu. Keďže za majetok v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa považuje nielen existujúci majetok vo vlastníctve fyzickej alebo právnickej osoby, teda veci alebo iné aktíva, ktorých vlastníkom je táto osoba, ale i majetok, nadobudnutie vlastníctva ku ktorému môže fyzická alebo právnická osoba legitímne očakávať, nepochybuje ani ústavný súd o tom, že pohľadávky sťažovateľky sú majetkom, ktorý je chránený základným právom na vlastníctvo.

Ostalo teda posúdiť, či uznesením okresného súdu mohlo dôjsť k zbaveniu majetku sťažovateľky, a v kladnom prípade, či pre takéto zbavenie majetku sťažovateľky boli splnené ústavné podmienky. Za podstatné v tejto súvislosti považuje ústavný súd najmä to, že predmetom konania vedeného pred okresným súdom bolo iba posudzovanie existencie podmienok na zamietnutie plánu podľa § 154 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, a nie posudzovanie samotnej existencie pohľadávok sťažovateľky. Ako už bolo konštatované v súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, zákon o konkurze a reštrukturalizácii umožňuje aj prijatie takého plánu, pri ktorom budú niektorí veritelia uspokojení v rámci reštrukturalizácie horšie ako ostatní. Zákonom o konkurze a reštrukturalizácii sa osobitným spôsobom upravujú právne pomery

ochrany majetku ako dlžníkov, tak aj veriteľov. Pokiaľ v konaní realizovanom v súlade s ustanovením uvedeného zákona dôjde k zmene pohľadávky niektorého veriteľa, čo sa týka jej výšky, nemôže to podľa názoru ústavného súdu viesť k porušeniu označeného základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy.

Navyše, ústavný súd pripomína, že súdnu ochranu pohľadávok, ktorých právnym základom vzniku je uplatnená zmluvná pokuta za porušenie zmluvnej povinnosti založenej medzi dvoma subjektmi súkromného práva, právny poriadok Slovenskej republiky obmedzuje tiež moderačným právom (§ 301 Obchodného zákonníka, § 545a Občianskeho zákonníka). S prihliadnutím na uvedené sa ústavnému súdu nejaví plánom určené nižšie uspokojenie pohľadávok z uplatnených zmluvných pokút a iných sankcií za rozporné ani s naznačenými zákonnými princípmi ochrany majetku (vrátane pohľadávok) a z tohto pohľadu ústavne neakceptovateľné.

Ústavný súd v okolnostiach daného prípadu nezistil, že by rozhodnutie okresného súdu bolo svojvoľné, v zjavnom vzájomnom rozpore či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Tvrdenia sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré skončilo výsledkom, s ktorým sa nevie stotožniť, čo však nemožno spájať s porušením označených základných práv, ktoré nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc.

Za daných okolností preto ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru o jej zjavnej neopodstatnenosti, a preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Vzhľadom na uvedené rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2011